

1314**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 10 października 2001 r.

w sprawie szczegółowego wykazu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych środków technicznych, wysokości udziału własnego ubezpieczonego w cenie ich nabycia, podstawowych kryteriów ich przyznawania, okresów użytkowania, a także przedmiotów ortopedycznych podlegających naprawie.

Na podstawie art. 47 ust. 5 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 18, poz. 230, Nr 95, poz. 1041 i Nr 122, poz. 1311 i 1324 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 88, poz. 961 i Nr 97, poz. 1050) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wykaz przedmiotów ortopedycznych przysługujących ubezpieczonemu, podstawowe kryteria ich przyznawania, okresy użytkowania oraz wysokość udziału własnego ubezpieczonego w cenie ich nabycia, a także przedmioty ortopedyczne podlegające naprawie, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 2. Ustala się wykaz środków pomocniczych przysługujących ubezpieczonemu, podstawowe kryteria ich przyznawania, okresy użytkowania oraz wysokość udziału własnego ubezpieczonego w cenie ich nabycia, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Ustala się wykaz leczniczych środków technicznych przysługujących ubezpieczonemu, podstawowe kryteria ich przyznawania, okres użytkowania oraz wysokość udziału własnego ubezpieczonego w cenie ich nabycia, stanowiący załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. Ustala się podstawowe kryteria przyznawania obuwia ortopedycznego, stanowiące załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 5. Ustala się podstawowe kryteria przyznawania przedmiotów ortopedycznych, których okres użytkowania może ulec skróceniu, stanowiące załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 6. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych środków technicznych oraz wysokości udziału własnego ubezpieczonego w cenie ich nabycia (Dz. U. Nr 140, poz. 912, z 1999 r. Nr 91, poz. 1041 i z 2000 r. Nr 65, poz. 782).

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Minister Zdrowia: *G. Opala*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 10 października 2001 r. (poz. 1314)

Załącznik nr 1

WYKAZ PRZEDMIOTÓW ORTOPEDYCZNYCH PRZYSLUGUJĄCYCH UBEZPIECZENIEMU, PODSTAWOWE KRYTERIA ICH PRYZNAWANIA, OKRESY UŻYTKOWANIA ORAZ WYSOKOŚĆ UDZIAŁU
WŁASNEGO UBEZPIECZONEGO W CENIE ICH NABYCIA, A TAKŻE PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE PODLEGAJĄCE NAPRAWIE

Lp.	RODZAJ PRZEDMIOTÓW ORTOPEDYCZNYCH	PODSTAWOWE KRYTERIA PRYZNAWANIA				WYSOKOŚĆ UDZIAŁU WŁASNEGO UBEZPIECZONE- GO W CENIE NABYCIA
		Wskaźniki medyczne	Lekarze upoważnieni do wystawiania wniosków o wydanie przedmiotów ortopedycznych	OKRES UŻYTKOWANIA		
1	2	3	4	5	6	
1	Proteza kończyny dolnej *	Amputacje w obrębie kończyny dolnej	ortopeda, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej	raz na 3 lata **	bezpłatnie	
2	Proteza tymczasowa *	Pierwszorazowo po amputacji w obrębie kończyny dolnej	ortopeda, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej	zgodnie z zaleceniami lekarza	bezpłatnie	
3	Proteza robocza kończyny górnej *	Amputacje w obrębie kończyny górnej w przypadku, kiedy stan kikutu pozwala na zaprotezowanie tego rodzaju protezą	ortopeda, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej	raz na 3 lata **	bezpłatnie	
4	Uchwyty robocze do protez	Proteza robocza	ortopeda, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej	raz na 3 lata **	bezpłatnie	
5	Proteza kosmetyczna kończyny górnej *	Amputacje w obrębie kończyny górnej	ortopeda, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej	raz na 3 lata **	bezpłatnie	
6	Pończochy kikutowe	Amputacje w obrębie kończyny dolnej, górnej	ortopeda, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	12 sztuk rocznie na każdą kończynę	bezpłatnie	
7	Goisety i kołnierze ortopedyczne *	Trwale dysfunkcje tułowia, szyi	ortopeda, neurolog, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog	raz na 3 lata **	bezpłatnie	
8	Aparaty ortopedyczne *	Trwale dysfunkcje kończyn górnych, dolnych	ortopeda, neurolog, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog	raz na 3 lata **	bezpłatnie	
9	Ortezy tułowia i szyi	Dysfunkcje czasowe tułowia, szyi	ortopeda, neurolog, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	30%	
10	Ortezy kończyny górnej i dolnej	Dysfunkcje czasowe kończyn górnych, dolnych	ortopeda, neurolog, chirurg, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	30%	
11	Obuwie ortopedyczne	Kryteria przyznawania zgodnie z załącznikiem Nr 4 do rozporządzenia	ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog	raz na 1 rok **	30%	
12	Obuwie ortopedyczne będące częścią składową aparatu ortopedycznego *	Obuwie połączone z układem mechanicznym aparatów stabilizujących, odciążających, korekcyjnych i unieruchamiających kończyny dolne	ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog, chirurg	raz na 1 rok **	bezpłatnie	
13	Laski i kule do stałego użytkowania	Trwale upośledzenie sprawności chodu	chirurg, ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	raz na 3 lata **	30%	

	Laska dla niewidomych (biała)	Osoby niewidome i niedowidzące	chirurg, ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej, okulista, reumatolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	raz na 2 lata	bezpłatnie
14	Balkoniki i podpórki do stałego użytkowania	Trwale upośledzenie sprawności chodu	chirurg, ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	raz na 5 lat **	30%
15	Wózek inwalidzki ręczny do stałego użytkowania *	Znaczne trwałe ograniczenie zdolności poruszania się	ortopeda, chirurg, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog	raz na 5 lat **	bezpłatnie
16	Wózek inwalidzki specjalny stabilizujący plecy i głowę *	Dla osób dorosłych z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz przy rozległych porażeniach i niedowiadach kończyn i tułowia	ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog	raz na 5 lat **	bezpłatnie
17	Wózek specjalny dziecięcy stabilizujący plecy i głowę *	Mózgowe porażenie dziecięce oraz inne schorzenia uniemożliwiające samodzielne poruszanie się	ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej, reumatolog	raz na 3 lata **	bezpłatnie
18	Wózek do rączkowania (pełzak) *	Niedowład mięśniowy u dzieci	ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej	raz na 2 lata **	bezpłatnie
19	Fotelik do siedzenia dla dzieci *	Mózgowe porażenie dziecięce lub inne schorzenia uniemożliwiające samodzielne poruszanie się	ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej	raz na 2 lata **	bezpłatnie
20	Indywidualne przedmioty pionizujące *	Rozległe porażenia i niedowład kończyn oraz tułowia	ortopeda, neurolog, lekarz rehabilitacji medycznej	raz na 4 lata **	bezpłatnie

* Przedmioty ortopedyczne podlegające naprawie.

** Przedmioty ortopedyczne, których okres użytkowania może ulec skróceniu zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia.

Załącznik nr 2

WYKAZ ŚRODKÓW POMOCNICZYCH PRZYSŁUGUJĄCYCH UBEZPIECZENEMU, PODSTAWOWE KRYTERIA ICH PRYZNANANIA, OKRESY UŻYTKOWANIA ORAZ WYSOKOŚĆ UDZIAŁU WŁASNEGO UBEZPIECZONEGO W CENIE ICH NABYCIA

Lp.	Rodzaj środka pomocniczego	Podstawowe kryteria przyznawania			Wysokość udziału własnego ubezpieczonego w cenie nabycia
		Wskazania medyczne	Lekarze upoważnieni do wystawiania wniosków	Okres użytkowania	
1.	3	4	5	6	7
	Soczewki okularowe korekcyjne (w tym soczewki korekcyjne barwione) umożliwiający dokładne widzenie i zapobiegające zniżeniu oka		okulista	dzieci i młodzież do 18 roku życia każdorazowo w razie zmiany korekcji	bezpłatnie
a)	Soczewki do blizy i dali	wady wzroku wymagające korekcji		dorośli raz na 2 lata	30%
b)	Soczewki pryzmatyczne	w okresie leczenia zeza	okulista	zgodnie z zaleceniami lekarza	bezpłatnie
c)	Soczewki dwuogniskowe	dzieci i młodzież do 18 roku życia zgodnie z zaleceniami lekarza	okulista	każdorazowo w razie zmiany korekcji	30%
	Soczewki kontaktowe lecznicze	dorośli - stan zdrowia całkowicie uniemożliwiający dokonywanie zmiany okularów	okulista	raz na 2 lata	30%
2.		przy leczeniu stożka rogówki i przy dużej anizometropii (łącznie z afakcją)	okulista	raz na 2 lata	30%
3.		dzieci ze względu z niedowidzeniem jednego oka	okulista	raz na 2 lata	bezpłatnie
4.		Pomoce optyczne dla niedowidzących:			
a)	lupa	umożliwienie osobom niedowidzącym obserwację jednoczesną i dwuoczną przedmiotów bliskich i dalekich	okulista	raz na 2 lata	bezpłatnie
b)	lunety w tym monookulary			raz na 5 lat	bezpłatnie
c)	okulary lornetkowe do blizy i dali			raz na 5 lat	bezpłatnie
d)	okulary lupowe			raz na 5 lat	bezpłatnie
5.		Proteza oka wykonana indywidualnie	okulista	dzieci i młodzież do 18 roku życia w okresie wzrostu, zgodnie z zaleceniami lekarza	bezpłatnie
		zapobieganie nieprawidłowemu rozwojowi oczodołu i asymetrii twarzy u dzieci, wględy psychologiczne i kosmetyczne, uszkodzenia oczodołu, zniekształcenia powiek, worka spojówkowego i oczodołu	okulista	dorośli raz na 5 lat	
		wady słuchu powodujące utrudnienie lub ograniczenie w nabywaniu języka i komunikowaniu się na drodze słuchowej	laryngolog	raz na 5 lat	bezpłatnie dzieci i młodzież do 18 roku życia lub do 26 roku życia w przypadku pobierania nauki
6.	a)	Aparat(y) słuchowy(e) na przewodnictwo powietrza lub kostne przy jednostronnym lub obustronnym ubytku słuchu	laryngolog	raz na 5 lat	30% dorośli
		wady słuchu powodujące ograniczenie w komunikowaniu się na drodze słuchowej, podwójne protezowanie dotyczy osób czynnych zawodowo			
	b)	Wkładka uszna wykonana indywidualnie	laryngolog	dzieci i młodzież w okresie wzrostu, każdorazowo zgodnie z zaleceniami lekarza	bezpłatnie
		wady słuchu powodujące ograniczenie w komunikowaniu się na drodze słuchowej	laryngolog	dorośli raz na 5 lat	
7.		Systemy wspomagające słyszenie (pejle indukcyjnego, system FM i na podczerwień)	laryngolog	raz na 10 lat	50%

8.	Cewniki zewnętrzne do 30 szt. lub zamiennie w równowartości ich kosztu kieszonki do zbiórki moczu	schorzenia wymagające stosowania cewników zewnętrznych, utrzymanie moczu	urolog, chirurg, neurolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	1 raz na miesiąc	30%
9.	Cewniki urologiczne do 6 szt.	schorzenia wymagające cewnikowania pęcherza moczowego	urolog, chirurg, neurolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	1 raz na miesiąc	30%
10.	a) Cewniki jednorazowe urologiczne	stany wymagające wielokrotnego cewnikowania w ciągu doby w ilości odpowiedniej do wskazań lekarskich	urolog, chirurg, neurolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	zgodnie z zaleceniami lekarza	30%
	b) Cewniki jednorazowe do odsysania górnych dróg oddechowych	schorzenia wymagające stosowania oddechu wspomaganego w warunkach domowych	pulmonolog, chirurg, neurolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer, anestezjolog	zgodnie z zaleceniami lekarza	bezpłatnie
11.	Worki do zbiórki moczu do 6 sztuk miesięcznie	schorzenia wymagające cewnikowania pęcherza moczowego, schorzenia wymagające stosowania cewników zewnętrznych	urolog, chirurg, neurolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	1 raz na miesiąc	30%
12.	Pas do zbiornika na kał	stomia na jelicie cienkim, jelicie grubym	chirurg, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	raz na rok	bezpłatnie
	worki wymienne do pasa w ilości do 90 szt.			1 raz na miesiąc	bezpłatnie
13.	Worki samoprzylepne jednorazowego użycia w ilości do 90 szt. lub w równowartości ich kosztu inny sprzęt stomijny (np. zestawy irygacyjne, płytki + worki)	- stomia na jelicie cienkim (ileostomia)	chirurg, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer, w przypadku urostomii także urolog	1 raz na miesiąc	bezpłatnie
		- stomia na jelicie grubym (kolostomia)		1 raz na miesiąc	bezpłatnie
		- stomia na układzie moczowym (urostomia)		1 raz na miesiąc	bezpłatnie
14.	Worki do zbiórki moczu w ilości do 12 sztuk lub w równowartości kosztu ich nabycia inny sprzęt urologiczny (np. cewniki urologiczne, paski mocujące)	nefrostomia	urolog, nefrolog, chirurg, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	1 raz na miesiąc	bezpłatnie

15.	Pieluchhy anatomiczne do 60 szt. lub zamiennie pieluchomajtki do 60 szt.	- choroba nowotworowa przebiegająca w postaci owrzodziatych lub kwnawiacych guzów kroczu lub okolicy krzyzowej - przeloki nowotworowe lub popromienne (pecherzowo-pochwowe, pecherzowo-pochwowo-odbytnicze, pochwowo-odbytnicze) - nietrzymanie stolca lub moczu w wyniku chorób nowotworowych	onkolog, chirurg, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	1 raz na miesiac	bezpłatnie
16.	Pieluchomajtki do 60 szt. lub zamiennie pieluchy anatomiczne do 60 szt.	dla doroslych i dzieci powyzej 3 roku zycia: - z głebokim uposiedzeniem umysłowym, w zespolach otępiennych o różnej etiologii - w postępujących chorobach układu nerwowego z pecherzem neurogenym lub z zaburzeniami mikcji zwieraczy - z wadami rozwojowymi: przepuklinami oponowo-rzemiowymi, przepuklinami oponowo-mozgowymi, wynicowaniem pecherza	neurolog, urolog, chirurg, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	1 raz na miesiac	30%
17.	Rurka tracheostomijna wraz z zapasowym wkładem	nowotwór krtani lub uraz albo dusznosc pochodzenia krtaniowego	laryngolog, onkolog, chirurg	raz na rok	bezpłatnie
18.	Krtani elektroniczna (aparat wspomagający mowę)	nowotwór lub uraz krtani	laryngolog, onkolog, chirurg	raz na 5 lat	bezpłatnie
19.	Proteza powietrzna - aparat do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego	obturacyjny bezdech senny	pulmonolog	raz na 5 lat	30%
20.	Inhalator dyszowy - nebulizator (generator aerozolu) - sprężarka powietrza	mukowiscydoza	pulmonolog, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	raz na rok	bezpłatnie
				raz na 5 lat	bezpłatnie
21.	Proteza piersi Peruka: a) z włosów sztucznych b) z włosów naturalnych	amputacja piersi w następie zmian nowotworowych, wad rozwojowych, urazów, chorób lub następstw ich leczenia	onkolog, chirurg	raz na 2 lata	bezpłatnie
22.	Pas przepuklinowy	w przypadku kiedy stan zdrowia nie pozwala na wykonanie operacji	onkolog, hematolog, dermatolog, chirurg	raz na rok	bezpłatnie
				raz na rok	30%
23.	Pas brzuszny	w przypadku kiedy stan zdrowia nie pozwala na wykonanie operacji, przy opuszczeniu trzewii, rozległe przepukliny pooperacyjne	chirurg	raz na rok	bezpłatnie
24.			chirurg	raz na rok	bezpłatnie

25.	Poduszka przeciwoleżynowa	paraplegia, tetraplegia, inne choroby wymagające stałego użytkowania poduszki przeciwoleżynowej	neurolog, ortopeda, chirurg, reumatolog, lekarz rehabilitacji medycznej, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	raz na 2 lata	30%
26.	Materac przeciwoleżynowy	paraplegia, tetraplegia, inne choroby wymagające stałego przebywania w łóżku	neurolog, ortopeda, chirurg, reumatolog, lekarz rehabilitacji medycznej, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer	raz na 3 lata	30%

Załącznik nr 3

WYKAZ LECZNICZYCH ŚRODKÓW TECHNICZNYCH PRZYSŁUGUJĄCYCH UBEZPIECZENEMU, PODSTAWOWE KRYTERIA ICH PRZYZNAWANIA, OKRES UŻYTKOWANIA
ORAZ WYSOKOŚĆ UDZIAŁU WŁASNEGO UBEZPIECZONEGO W CENIE ICH NABYCIA

Lp.	Rodzaj leczniczego środka technicznego	Podstawowe kryteria przyznawania		Wysokość udziału własnego ubezpieczonego w cenie nabycia	Okres użytkowania
		Wskazania medyczne	Lekarze upoważnieni do wystawiania wniosków		
1	2	3	4	5	6
1	Endoproteza piersi	w przypadku amputacji piersi w następstwie zmian nowotworowych, wad rozwojowych, urazów, chorób lub następstw ich leczenia	onkolog, chirurg	bezpłatnie	w zależności od wskazań lekarza
2	Ekspander piersi	w przypadku amputacji piersi w następstwie zmian nowotworowych, wad rozwojowych, urazów, chorób lub następstw ich leczenia	onkolog, chirurg	bezpłatnie	beztymczasowo

Załącznik nr 4

PODSTAWOWE KRYTERIA PRYZNAWANIA OBUWIA ORTOPEDYCZNEGO

- I. Wrodzone lub utrwalone, zaburzające funkcję chodu zniekształcenia stopy:
1. Nieprawidłowe ustawienie stopy zmniejszające jej naturalną powierzchnię podparcia (np. stopa końsko-szpotaśwa, piętowa), jeżeli powoduje to niewydolność statyczną nadmiernie obciążonych tkanek.
  2. Rozległe zniekształcenia tkanek miękkich i kości lub rozległe owrzodzenia na naturalnych płaszczyznach podparcia stopy.
  3. Występowanie typowych zniekształceń statyczno-dynamicznych przodostopia obejmujące:
    - a) przykurcze palców, których opuszki nie opierają się na podłożu (młoteczkowate zniekształcenia palców),
    - b) koślawość palucha przekraczającą 60°,
    - c) podszwowe wystawanie głów kości śródstopia z zanikiem tkanki podskórnej.
  4. Stopę olbrzymią wskutek rozrostu tkanek miękkich lub szkieletu (np. wrodzone połączenia tętniczo-żylna, słońiowatość) oraz stopę krótszą co najmniej o 3 cm, wymagającą zaopatrzenia w obuwię różnej wielkości.
  5. Usztywnienie stopy i stawu skokowo-goleniowego w pozycji czynnościowo niekorzystnej.
- II. Skrócenie kończyny dolnej:
1. U osób dorosłych co najmniej 3 cm,
  2. U dzieci i młodzieży co najmniej 2 cm.
- III. Porażenia i niedowłady mięśni stabilizujących stopę.
- IV. Amputacja części stopy, tj: ubytki szkieletu stopy ku tyłowi od głów kości śródstopia, a także inne ubytki, z wyjątkiem palców, utrudniające utrzymanie na stopie obuwia standardowego.
- V. W przypadku konieczności utrwalenia wyników operacyjnego leczenia stopy.
- VI. Utrwalone przykurcze stawów kolanowych lub biodrowych wymagające wyrównania ustawieniem końskim stóp co najmniej o 4 cm (zgięcie podszwowe).

Załącznik nr 5

PODSTAWOWE KRYTERIA PRYZNAWANIA PRZEDMIOTÓW ORTOPEDYCZNYCH, KTÓRYCH OKRES UŻYTKOWANIA MOŻE ULEC SKRÓCENIU

1. U osób dorosłych w przypadkach zmian w stanie fizycznym osoby, powodujących konieczność skrócenia okresu użytkowania przedmiotu ortopedycznego, a możliwości regulacji tego przedmiotu zostały wyczerpane.
2. U dzieci i młodzieży do 18 roku życia gdy możliwości regulacji tego przedmiotu zostały wyczerpane, a wystąpiły zmiany w stanie fizycznym w wyniku:
  - a) zabiegów chirurgicznych lub jednostek chorobowych powodujących konieczność skrócenia okresu użytkowania przedmiotów ortopedycznych,
  - b) rehabilitacji,
  - c) rozwoju fizycznego.
3. Wniosek lekarza o skrócenie okresu użytkowania przedmiotu ortopedycznego wydanego bezpłatnie do wysokości limitu ceny lub częściowo odpłatnie musi zawierać wyczerpujące uzasadnienie medyczne zgodne z podstawowymi kryteriami przyznawania tego przedmiotu.